

Jordbruksfrø 2023

Eng- og beitevekster – fangvekster
grønngjødsling – pollinerende insekter

JORDBRUKSFRØ TIL ALLE FORMÅL

Denne såvare katalogen omhandler frø til eng – og beitevekster, fangvekster, grønngjødsling og vekster for pollinerende insekter.

Flere forhold har betydning for å lykkes med ulike typer planteproduksjon. En av disse er valg av riktige arter/sorter enten i frøblanding eller som enkelkomponenter. Vårt utvalg av renfrø og blandinger består av norske og utenlandske velprøvde sorter i forskjellige kombinasjoner, basert på Strand Unikorns egne erfaringer, og forsøk og anbefalinger fra NIBIO og Norsk Landbruksrådgiving. Dette skal tilfredsstille de fleste bruksområder og geografiske beliggenheter i Norge. Vi tilbyr mer enn 40 forskjellige blandinger og i tillegg frø til plen og ulike grøntanlegg.

Som forrige år, var det også i 2022 fine innhøstingsforhold, og det ble tatt mange gode frøavlinger med god kvalitet. Den største utfordringen har vi innen hvitkløveravlen, og import av denne er nå normalen.

Normalt har vi også en del overliggende vare av de tradisjonelle norske engvekstene, slik at vi tåler svingninger i klima og avlinger. Når det gjelder ettårige vekster som westervoldsk og italiensk raigras, og vekster som kjøpes fra utlandet, greier vi å dekke våre behov. Strand Unikorn og våre forhandlere innen Norgesfôrkjeden og Fiskå Mølle, er derfor godt rustet for en ny salgssesong av jordbruksfrø og frøblandinger til ulike formål.

FOKUS PÅ HØYE GROVFÔRAVLINGER, REPARASJON- OG VEDLIKEHOLDSSÅNG OG FORNYING AV ENG

Det er alltid riktig å ha mål om høye avlinger med god kvalitet i hele engområdet, derfor er reparasjon og vedlikeholdssång av enga en har liggende eller full omlegging viktig foran hver sesong.

Ikke-optimale enger eller grasbestand kan skyldes mye. Noen årsaker kan være for tett og kraftig dekkvekst med legde og påfølgende ujevne gjenlegg, kjøreskader eller ulike former for utvintring m.m.

Mange har gamle enger med høyt innhold av kveke og annet ugras som gir små avlinger og dårlig areal- utnyttelse. Slike enger må vurderes nøye hver vår om det er noe å satse på. Velger en å la enga ligge, kan et alternativ være å reparere eller vedlikeholde med en type raigras, men behov og vurderinger vil være ulike fra bruk til bruk. Andre ønsker mer mangfold ved å så inn flere arter etter hvert, f.eks. raigras eller rødkløver.

- Tenker en kun å reparere for ett år bør man velge isåing med ettårig **Westervoldsk raigras**, (evt. med innblanding av Italiensk raigras – **Strand nr. 46**).
- Er enga satt noe tilbake om våren, men samtidig ønsker å ha denne noe lenger (to–tre år), bør man velge isåing med flerårig raigras eller en frøblanding bestående hovedsakelig av flerårig raigras, f.eks. **Strand nr. 19** eller **nr. 23**.
- Vurderes det full omlegging, bør det såes på nytt med en ordinær frøblanding fra **Strand** med timotei, engsvingel og rødkløver, med eller uten engrapp/raigras, alternativt en blanding med strandsvingel.
- Ønsker en et noe lengre omløp enn normalt med økt andel raigras, men er redd for at raigras skal ta overhånd i førsteårsenga for så å gå ut andre eller tredje året, anbefales det å så en tradisjonell blanding med en stor andel timotei. På våren andre året kan det såes inn flerårig raigras. Dette gjentas hvert år frem til oppløying.

ØKTE GJØDSELKOSTNADER OG BRUK AV GRØNNFÖRBLANDINGER

- Grønnförblandinger utnytter husdyrgjødsela bedre enn vanlig eng.
- Avlingen kan økes i gjenleggsåret ved å bruke grønnförblandingerne **Strand nr. 41, 42 eller 43 Øko** som dekkvekst.
- Det bør unngås bruk av kostbar mineralgjødsel dersom mye av den gamle enga skal gå til fôr. Den bør heller legges om med grønnförblandinger som dekkvekst sammen med bruk av husdyrgjødsel.

ØKT INTERESSE FOR FRØBLANDINGER MED STRANDSVINGEL

Vi fortsetter suksessen med **Strand nr. 22** og **nr. 24** som inneholder 40–45 % strandsvingel. Strand nr. 24 er uten raigras, men med smittet luserne og engrapp. Dette gjør den interessant også i innlandsstrøkene. I tillegg ble **Strand nr. 27** med 70 % strandsvingel og stor suksess innført sist år. Les mer om blandingene lenger bak i katalogen.

STRAND UNIKORN PRODUSERER FRØ AV DISSE ARTENE I NORGE:

- Timotei
- Engsvingel
- Engrapp
- Hundegras
- Flerårig raigras
- Bladfaks
- Rødkløver
- Hvitkløver
- Strandrør
- Rødsvingel
- Sauesvingel
- Engkvein
- Strandsvingel

FÔRGRAS

TIMOTEI

Dette er vår viktigste grasart. Timotei er robust og anvendelig, og kan dyrkes over hele landet. Timotei kan fint brukes i renbestand, men tradisjonelt inngår den i frøblandinger sammen med andre arter. Den er imidlertid ikke varig med intensiv drift som ved tidlige og ofte slåtter.

Såmengde renbestand: 2,0–2,5 kg/daa.

NORENG	En svært vinterherdig sort som gir god avling. Den er mest aktuell i Nord-Norge og utsatte fjellstrøk. Gjenvekstevnen er begrenset.
LIDAR	En vintersterk sort som gir stor avling med god kvalitet. Den har omrent lik gjenvekstevne som Grindstad. <i>Selges kun som økologisk.</i>
GRINDSTAD	En yterik og robust sort. Hovedsort i hele Sør- og deler av Midt Norge. Grindstad har svært god gjenvekstevne med stor stråandel. <i>Selges kun som økologisk.</i>
LILJEROS	En yterik sort med egenskaper mye lik Grindstad. Liljeros har i NIBIO- forsøk gjort det best i prøving blant markedssortene både i lavereliggende- og høyreliggende områder i Sør-Norge. I Graminor's egne felt viser sorten spesielt gode avlingsresultater på Sør- og Vestlandet. Sorten inngår i flere av blandingene og har erstattet renfrøsalg av både Lidar og Grindstad.
VARG	En vintersterk sort som i forsøk har vært på nivå med Lidar og Grindstad i avling og kvalitet i både Sør- og Nord Norge. Den kan bli en erstatter for Lidar, og er for tiden brukt i Strand nr. 9.

ENGSVINGEL

Denne hardføre, middels slitesterke og varige grasarten kan benyttes over hele landet. Engsvingel er et bladgras og inngår med mindre andel (+/-20%) i et bredt utvalg frøblandinger til både slått og beite. Gjenveksten er betydelig raskere og arten tåler hyppigere slått og beite bedre enn timotei.

Såmengde renbestand: 2,0–3,0 kg/daa.

FURE	Faset ut, blitt erstattet av Vestar. <i>Kun nå i økologiske blandinger.</i>
VESTAR	En vintersterk sørlig sort. Den har bedre avling og overvintring enn Fure.
VINJAR	En vintersterk sort for Nord-Norge og fjellbygdene. Den har bedre avling og overvintring enn Norild som nå er faset ut.

ENGRAPP

Engrapp bør være med i ulike kombinasjoner frøblandinger av eng til slått og beite. Engrapp etableres seint, men er svært varig og er best egnet i engomløp på mer enn to til tre år. Eng som skal ligge utover tre år, bør inneholde engrapp.

Såmengde renbestand: 1,0–1,5 kg/daa.

KNUT	En hardfør norsk sort som har gitt gode resultater i forsøk og praksis.
MONOPOLY	En vintersterk nederlandsk sort, som frøavles i Norge, og har vist sin styrke i norske enger. Den gir gode avlinger av fin kvalitet.
OXFORD	En vintersterk, nederlandsk sort, som gir stor avling med god kvalitet. Den brukes som supplering til Knut og Monopoly.

BLADFAKS

Bladfaks har sin styrke i et kraftig rotssystem som gjør arten tørkesterk. Den krever opplendt, kalkrik jord og bruker litt tid på å etablere seg. Den kommer best til sin rett i langvarig eng. Bladfaks er først og fremst egnet til ensilering. Den bør høstes tidlig for å oppnå god fôrverdi. Sång sammen med timotei bidrar til god avling fra første engår. Bladfaksenga bør ikke vårbeties. Frøkvaliteten med mye lett frø kan variere med ulike frøår, slik at sång av bladfaks enkelte år kan være en utfordring. Det er vanskelig å frøavle bladfaks, og tilgangen er ofte begrenset.

Såmengde renbestand: 4,0–5,0 kg/daa.

LEIF	En sort med god overvintringsevne med høyt avlingspotensiale.

HUNDEGRAS

Med god tilgang på næringsstoffer og vann gir hundegras store avlinger, og med sine dyptgående røtter greier den tørkeperioder relativt godt. Hundegraset starter veksten tidlig om våren, og er aktuell for de som ønsker tidlig beite/slått. Eng til ensilering med minst tre slåtter er det vanlige formålet. I utsatte strøk kan hundegraset gå lettere ut enn timotei. Arten er utsatt for bladfleksykdommer.

Såmengde renbestand: 2,5–3,5 kg/daa.

LABAN	Hovedsorten i markedet. Laban har erstattet Frisk og er bedre i overvintring og avling.

STRANDRØR

Strandrør er særlig godt egnet på myrjord. Det kraftige rotssystemet gjør at bæreevnen øker. Strandrør benyttes vesentlig til ensilering. Sång på godt opptørket jord, og innblanding av noe timotei i såfrøet, bidrar til god etablering. Strandrør kan gi store avlinger, men må høstes tidlig for å unngå trevlete og lite smakelig fôr. Det er vanskelig å frøavle strandrør, og tilgangen er ofte begrenset. Strandsvingel kan derfor være en god erstatter.

Såmengde renbestand: 2,0–3,0 kg/daa.

LARA	Den eneste sorten på markedet. Den gir svært stor avling og har god overvintringsevne.

FÔRGRAS

RØDSVINGEL

Rødsvingel er en vinterherdig og nøysom art som vokser over hele landet. Den konkurrerer godt under tørre forhold og på mindre næringsrik jord. Arten er ikke den mest smakfulle, men den finnes i eldre eng, kulturbeiter eller i typiske skogsbeiter. Den inngår i vår artsrike blanding Strand nr. 5. I tillegg selges den som renfrø, og brukes mest innen grøntanlegg.

Såmengde renbestand: 1,5–2,0 kg/daa.

LEIK OG FRIGG

Dette er vintersterke og varige sorter, som er mest benyttet til ekstensive grasarealer.

ENGKVEIN

Engkvein er et bladrikt, småvokst, varig og vintersterkt gras som kan dyrkes over hele landet. Arten stiller små krav til jord og næringstilstand, og er mest aktuell til beite på karrige områder. Den inngår i **Strand nr. 5** og **nr. 7**, og selges i tillegg som renfrø. Den benyttes hovedsakelig i ulike blandinger til plen og grøntanlegg.

Såmengde renbestand: 0,3–0,5 kg/daa.

LEIKVIN

Opprinnelig en vintersterk slått- og beitesort som brukes mest i naturblandinger, og blandinger til ekstensive grasarealer.

LEIRIN

En vintersterk sort som gir en tett bestand og et tett grasdekke. Den brukes mest til plen og ekstensive grasarealer.

STRANDSVINGEL

Strandsvingel er kjent fra utlandet som et tidlig og svært høytytende gras med stor toleranse til både tørke og oversvømmelser, men med en lavere førverdi enn raigras. Nyere sorter er imidlertid utviklet med senere skyting og bedre fordøyelighet. Flere av disse er bedre enn både engsvingel og timotei i kvalitet og utvikling. De har noe sein etablering, men gjenvekstevnen er stor. Strandsvingel anvendes vesentlig til slått og bør høstes tidlig.

Såmengde renbestand: 2,5–3,0 kg/daa.

SWAJ

En svensk, yterik og vintersterk sort i norske og svenske forsøk. Den ligner raisvingel Hykor, men er mer mykbladet.

KAROLINA

En finsk, yterik og vintersterk sort i norske forsøk. Den ligner strandsvingel Swaj.

KORA

En dansk, svært yterik og vintersterk sort i norske forsøk. Den er vekstvillig, grov og bredbladet. Forsøk utført i Sverige viser at sorten har høy fordøyelighet.

TOWER

En dansk, sein, yterik og mykbladet sort.

FOJTAN

En dansk, sein, strandsvingeltype innen krysningsarten raisvingel. Se omtale under raisvingel.

HYKOR

En strandsvingeltype innen krysningsarten raisvingel. Se omtale under raisvingel.

FLERÅRIG RAIGRAS

Flerårig raigras gir store avlinger av svært god kvalitet. Svakheten er dårlig overvintringsevne, men første og andre år er som regel vellykket. Selv med litt dårlig bestand etter vinteren og en redusert førsteslått, tar den fort igjen det forsømte i andre og tredje slåtten. Robuste norske sorter gjør imidlertid arten mer aktuell for innlandet, og særlig som innslag i frøblanding. Flerårig raigras har blitt mer og mer aktuelt til reparasjon- og vedlikeholdssåing i hele landet. Arten deles inn i diploide- og tetraploide sorter. Tetraploide (**4n**) sorter gir ofte større vegetativ vekst (bladmasse) enn diploide (**2n**) sorter. Tetraploide sorter kan også være sterkere mot overvintringssopp, men tåler til gjengjeld mindre frost. Diploide sorter gir tettere bestand og er bedre egnet til beiting. Det må imidlertid understrekkes at det er store sortsforskjeller og variasjoner innen de ulike gruppene (ploidinivå).

Såmengde renbestand: 3,0–4,0 kg/daa.

FIGGJO, 4N	En yterik, halvtidlig norsk sort. Den er tetraploid med relativ god overvintringsevne.
TRYGVE, 4N	En yterik og halvtidlig norsk sort. Den er tetraploid med relativ god overvintringsevne og bedre enn Figgjo i ikke typiske raigrasområder.
CALIBRA, 4N	En yterik, halvtidlig dansk sort. Den er tetraploid med middels god overvintringsevne.
SW BIRGER, 4N	En yterik, halvtidlig svensk sort. Den er tetraploid og vintersterk som Figgjo. <i>Selges også som økologisk.</i>
BARPASTO, 4N	En tettvokst, yterik, sein nederlandsk sort. Den er tetraploid, går godt på alle jordarter og overvintring som Calibra. Brukes kun i blandinger.
VALMIRON, 2N	En svært yterik, sein, dansk sort. Den er diploid. Brukes kun i blandinger.
MARA, 2N	En sein nederlandsk sort. Den er diploid og tettvokst med god overvintring. Brukes kun i blandinger.
FAGERLIN, 2N	En yterik, halvtidlig norsk sort. Den er diploid med en relativt god overvintringsevne. Den brukes som Valmiron og Mara og er kun i blandinger.

FÔRGRAS

ITALIENSK RAIGRAS

Et toårig (vinterettårig) gras som brukes som ettårig på grunn av dårlig overvintringsevne. Det har moderat tilvekst etter såing, men har svært god gjenvækst utover sommeren og høsten. Veksttid er 50–60 dager, og normalavling er på 600 FEm/daa. Det setter begrenset med frøstengler i såingsåret og kvaliteten beholdes dermed lengre enn det som er tilfellet med westerwoldsk raigras. God fortørking kreves dersom italiensk raigras skal ensileres. Et godt alternativ er å blande italiensk og westerwoldsk raigras, slik at andelen struktur øker (**Strand nr. 46**). Det italienske raigraset setter pris på næringsrik jord med god vanntilgang. Tidlig pussing etter etablering fremmer busking, konkurranseseevne mot ugras og avling.

Såmengde renbestand: 3,0–4,0 kg/daa.

FABIO En yterik sort med stråandel på 10–15 %. *Selges også som økologisk renfrø.*

BARPLUTO En bladrik sort med en svært lav stråandel (ca. 5 %). Sorten beholder høy fôrkvalitet over et langt tidsrom og inngår i flere grønnfôrblanding. Den er aktuell som underkultur og til beite.

WESTERWOLDSK RAIGRAS

Et ettårig gras som etablerer seg raskt om våren. Normal høstetid er etter 45–50 dager og normalavling er på 600 FEm/daa. Det vil etter 55–60 vekstdøgn sette mange frøstengler og kvaliteten synker derfor raskt etter skyting. Høstet på rett tidspunkt, er det westerwoldske raigraset svært verdifullt til ensilering. Det setter pris på næringsrik jord med god vanntilgang. Tidlig pussing etter etablering fremmer busking, konkurranseseevne mot ugras og avling.

Såmengde renbestand: 3,0–4,0 kg/daa.

BARTIGRA En populær sort i Norge. Den har rask etablering, gir stor avling og god tilvekst.

POLLANUM En tidlig sort med rask etablering. Den gir stor avling, spesielt i første slått. *Selges også som økologisk.*

CAREMO Mye lik Bartigra.

RAISVINGEL OG HYBRIDRAIGRAS

Raisvingel er et flerårig gras og en kryssing av ulike typer raigras og svingeltyper. Målet er å oppnå raigraset sin kvalitet og svingelens overvintringsevne. I markedet finnes det både raigrastyper og svingeltyper (strandsvingel). Raisvingel, spesielt svingeltyper, kan være tyngre å etablere enn raigras, og er best egnet til ensilering, men beitetyper finnes.

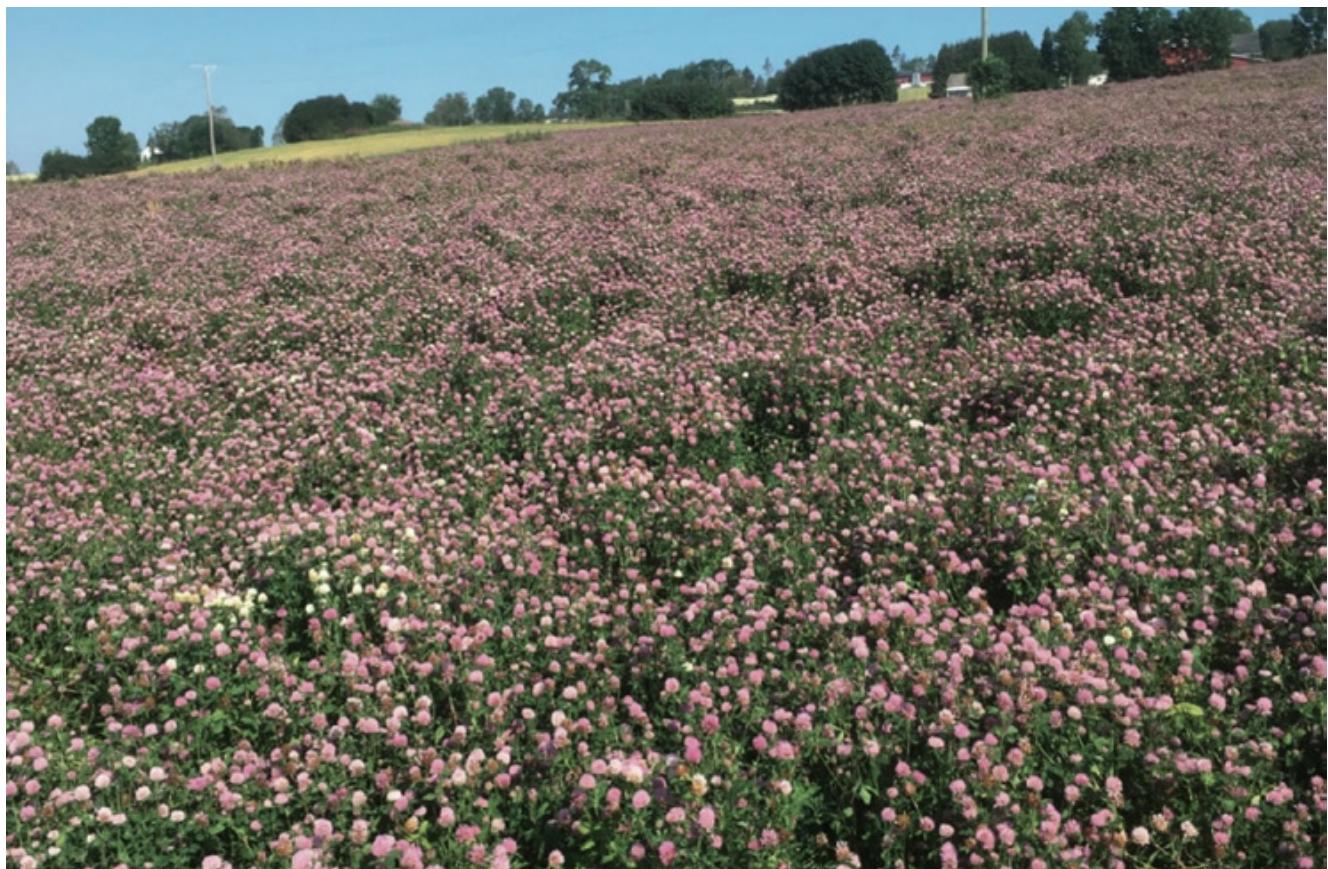
Hybridraigras er en artskryssing mellom italiensk raigras og flerårig raigras. Resultatet blir kryssinger som gir gode avlinger med god fôrkvalitet, men overvintringsevnen kan bli redusert.

Såmengde renbestand: 3,0–4,0 kg/daa.

HYKOR	En tidlig strandsvingeltype med relativ god overvintringsevne, som starter veksten raskt om våren. Sorten har stor gjenekstevne etter slått og både tre og fire slåtter er oppnåelig. Den må høstes tidlig for å opprettholde kvaliteten. Arten er stivbladet.
FOJTAN	En mellomsen strandsvingeltype som skyter fire-seks dager senere enn Hykor. Det er en robust sort med høyt avlingspotensiale, kombinert med relativ god varighet, tørkeresistens og toleranse overfor periodiske over- svømmelser. Sorten er også egnet til beiting. Den brukes kun i blandinger.
STORM	Et hybridraigras med høyt avlingspotensiale. Den har moderat overvintringsevne. Storm brukes noe i frøblandinger som er egnet for kystnære, milde strøk. Den er kun i blandinger.

KLØVER OG LUSERNE

RØDKLØVER

Rødkløver inngår i mange frøblandinger med en mindre andel. Den fikserer nitrogen og tilfører ekstra protein og mineraler i grovfôret. Den trives best på jord i god hevd. En andel på 20–30 % kløver i grovfôret hever kvaliteten betydelig med tanke på smakelighet og innhold av næringsstoffer. Rødkløver går fort ut etter to år, ved sterk N-gjødsling, sein slått og beiting. Arten er følsom for pakkeskader. Det er god tilgang av rødkløver i 2023.

Såmengde renbestand: 1,0–2,0 kg/daa.

LARS

En norsk tetraploid sort, med størst avling og best vinterherdighet blant markedssortene. Hovedsort i områder der rødkløver er mest utsatt for vinterskade/utgang.

GANDALF

En norsk diploid sort med klart bedre overvintring og avling enn tidligere brukte Lea. *Selges også som økologisk.*

ALSIKEKLØVER

Alsikekløver gir ikke like stor avling som rødkløver. Den slår imidlertid ofte bedre til på noe råleadt jord, og takler jord med lav pH bedre enn rødkløver. Tidligere ønsket flere denne kløveren i eng til høy. Alsikekløver har tynne, bladrike stengler som beholder en frisk grønn farge også etter tørking.

Såmengde renbestand: 1,0–1,5 kg/daa.

FRIDA

En svensk, sort med god vinterherdighet, som kan anbefales over hele landet.

HVITKLØVER

Hvitkløver er et verdifullt innslag i alle frøblandinger til beite. Forsøk viser også positive resultater med innslag av hvitkløver i frøblandinger beregnet for ensilering.

Såmengde renbestand: 1,0–1,5 kg/daa.

SW HEBE

En svensk høytvoksende sort. Svært lik Milkanova, Silvester og Liflex. Sorten passer best i lavlandet. Den brukes som supplering til de norske sortene.

Selges kun som økologisk.

EDITH

En svensk, høytvoksende sort. Den likner Hebe, men har bedre overvintringsevne og avling. *Selges også som økologisk.*

LIFLEX

En nederlandsk, høytvoksende sort. Den er svært lik Hebe og brukes som supplering til denne og de norske. Den brukes kun i blandinger.

NORSTAR

En norsk lavtvoksende, småbladete og vintersterk sort. Tilgangen er begrenset.

LITAGO

En norsk, høyvokst sort med god overvintringsevne og stort avlingspotensiale. Den er svært vanskelig å frøavle, og tilgangen er begrenset.

RIVENDEL

En småvokst, dansk sort som passer best til underkultur og fangvekst.

LUSERNE

Luserne trives best under klimatisk gode forhold i Sør-Norge, på jord i god hevd med pH godt over 6 (helst >6,5), og gjerne i de dypere jordlag. Den tåler imidlertid ikke lange perioder med isdekke eller vann. Luserne har et svært dyptgående rotssystem og er tørkesterk når den først er etablert, men må ha god tid mellom hver slått for å samle opplagsnærings. Luserne er aktuell i renbestand eller i 15–20 % blanding med andre arter. Arten fikserer nitrogen fra lufta, og frøet bør smittes med en bakteriekultur før såing hvis det er lenge siden den har vært dyrket.

Såmengde renbestand: 2,0–3,0 kg/daa.

CRENO

En stor sort i Nord Europa. Den har gjort det bra i svenske forsøk og er mer vinterherdig enn tidligere brukte SW Nexus. Kun i blanding.

MEZZO

En forholdsvis vintersterk sort på linje med Creno. Sorten er stråstiv og den gir stor avling med høyt proteininnhold. Den er ferdig smittet.

GRØNNFÔRVEKSTER OG ALTERNATIVE VEKSTER

HØSTRUG + ITALIENSK RAIGRAS

En blanding med høstrug og italiensk raigras sådd om våren, er et velprøvd beitealternativ, som praktiseres mer og mer her i landet. Blandingen gir et svært appetittlig fôr og mer melk på tanken.

Såmengde: 10–12 kg høstrug + 3 kg italiensk raigras/daa.

Aktuelle sorter er **Inspector/Reflektor/Dragon** (ubeiset populasjonsrug) og **Barpluto/Fabio** italiensk raigras.

GRØNNFÖRRAPS

Grønnförraps vokser fort og kan gi store avlinger etter 60–70 døgn. Den trives best på jord i god hevd med god næringstilgang. Kombinasjonen raps og rålendt, tett jord er et dårlig valg. Arten er svak mot klumprot. Förraps er en populær vekst til sau som på høsten tas ned fra fjellbeite.

Såmengde renbestand: 0,5–1,2 kg/daa avhengig av radavstand.

FONTAN En bladrik og middels høyvokst sort, som er mest aktuell til beiting.

BARSICA/ BARCOLI Dette er bladrike og mer høyvokste sorter enn Fontan. De bør brukes dersom avlingen skal ensileres.

FÖRMARGKÅL

Förmargkål krever en veksttid på minst 120 døgn for å gi full avling. Veksten gir et fôr med god kvalitet og smakelighet. Som förraps trives den best på jord i god hevd med god næringstilgang. Arten dyrkes i renbestand til ensilering eller til direkte oppfôring. Den tåler frost.

Såmengde renbestand: 0,5–0,8 kg/daa avhengig av radavstand.

CAMARO OG GRÜNER ANGELITER Dette er tyske og velprøvde sorter som gir store avlinger.

ANDRE GRØNNFÔRVEKSTER

Av andre grønnfôrvekster kan følgende tilbys:

Arter	Såmengde, kg/daa.	Veksttid, dager	Normalavlning, Fem/daa.
Fôrnepe	0,3–0,5	120	750
Fôreddik (oljereddik)	2,0–2,5	50–80	350
Fôrerter	15–20	70–80	5–600
Fôr(vår)vikker	10–15	70–80	5–600
Fôrmais	En enhet til 5–6 daa / 8–10000 frø pr.daa. / 2,5–3,0 kg pr.daa / 6,25 daa/ sekk til konvensjonell – 5,0 daa/sekk til øko.		

ALTERNATIVE VEKSTER TIL ULIKE FORMÅL (GRØNNFØR, FANGVEKSTER, POLLINERINGSVEKSTER MM.

Av alternative vekster kan vi tilby følgende:

Arter	Såmengde, kg/daa.	Varighet
Tiriltunge	1,5–2,0	Flerårig
Alexandrinerkløver	2,0–3,0	Ettårig
Perserklöver	1,5–2,0	Ettårig
Blodkløver	2,5–3,0	Vinterettårig
Sneglebelg	1,5–2,0	Ettårig
Fôr (vår) vikke	10,0–15,0	Ettårig
Vinter (lodne) vikke	5,0–6,0	Vinterettårig
Vinter fôrvart	15,0 (100–120 pl./m ²)	Vinterettårig
Åkerbønner	30,0–35,0	Ettårig
Blå bitter lupin (<i>Lupinus angustifolius</i>)	18,0	Ettårig
Sand-/Svarthavre (<i>Avena strigose</i>)	6,0–8,0	Ettårig
Bokhvete	8,0–10,0	Ettårig
Honningurt	1,0–1,5	Ettårig
Oljereddik (fôrreddik)	1,8–2,5	Ettårig
Oljereddik / Daikon (struktur-store røtter)	0,6–0,8	Ettårig
Oljedodre (<i>Camelina s.</i>)	0,5	Ettårig
Spinnelin (hvite blomster)	Ca. 15,0	Ettårig
Oljelin (blå blomster)	Ca. 8,0	Ettårig
Karve	1,0–1,5	Toårig
Pimpernell (urt)	1,0–1,5	Flerårig
Sikori (urt)	0,6 (alt. 25 % i frøblanding) 0,1–0,3 som underkultur	Flerårig
Solsikke	4,0–5,0	Ettårig

BLODKLØVER

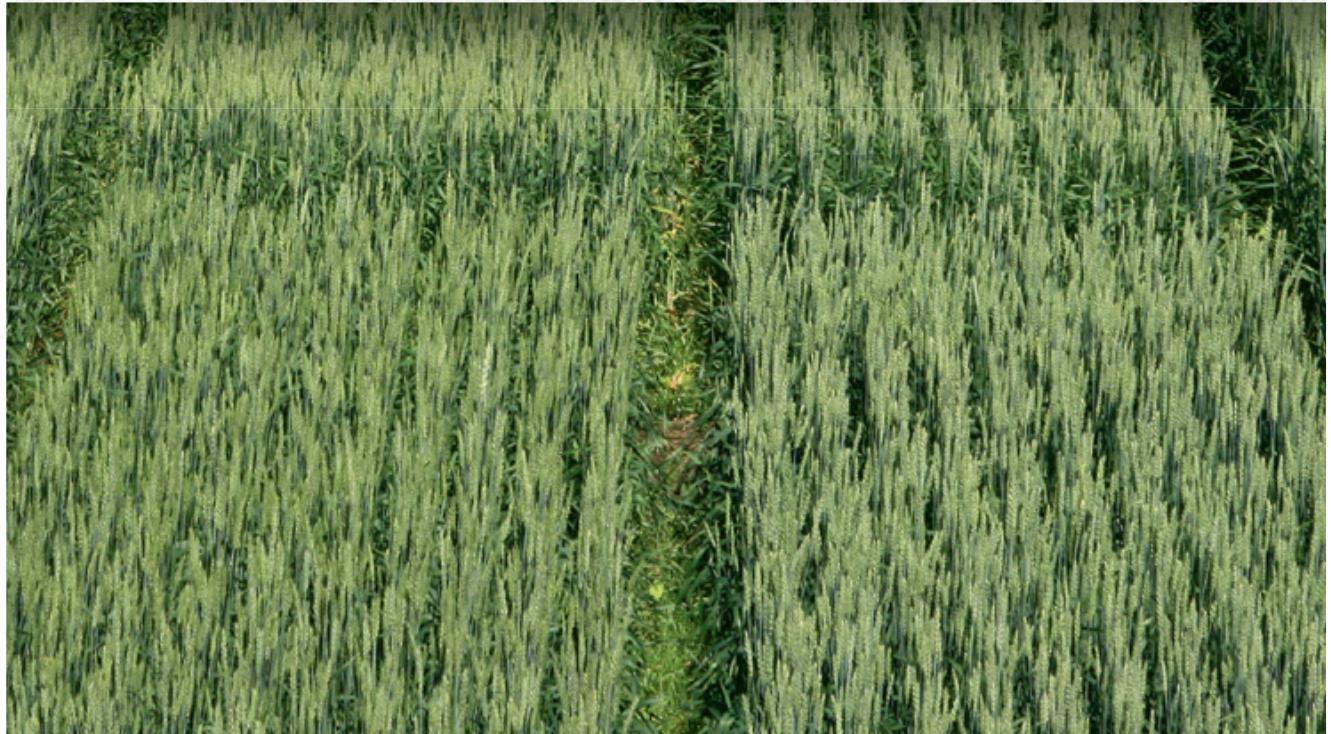
HONNINGURT

Nye plantesorter for norsk
og nordisk klima

Graminor www.graminor.no

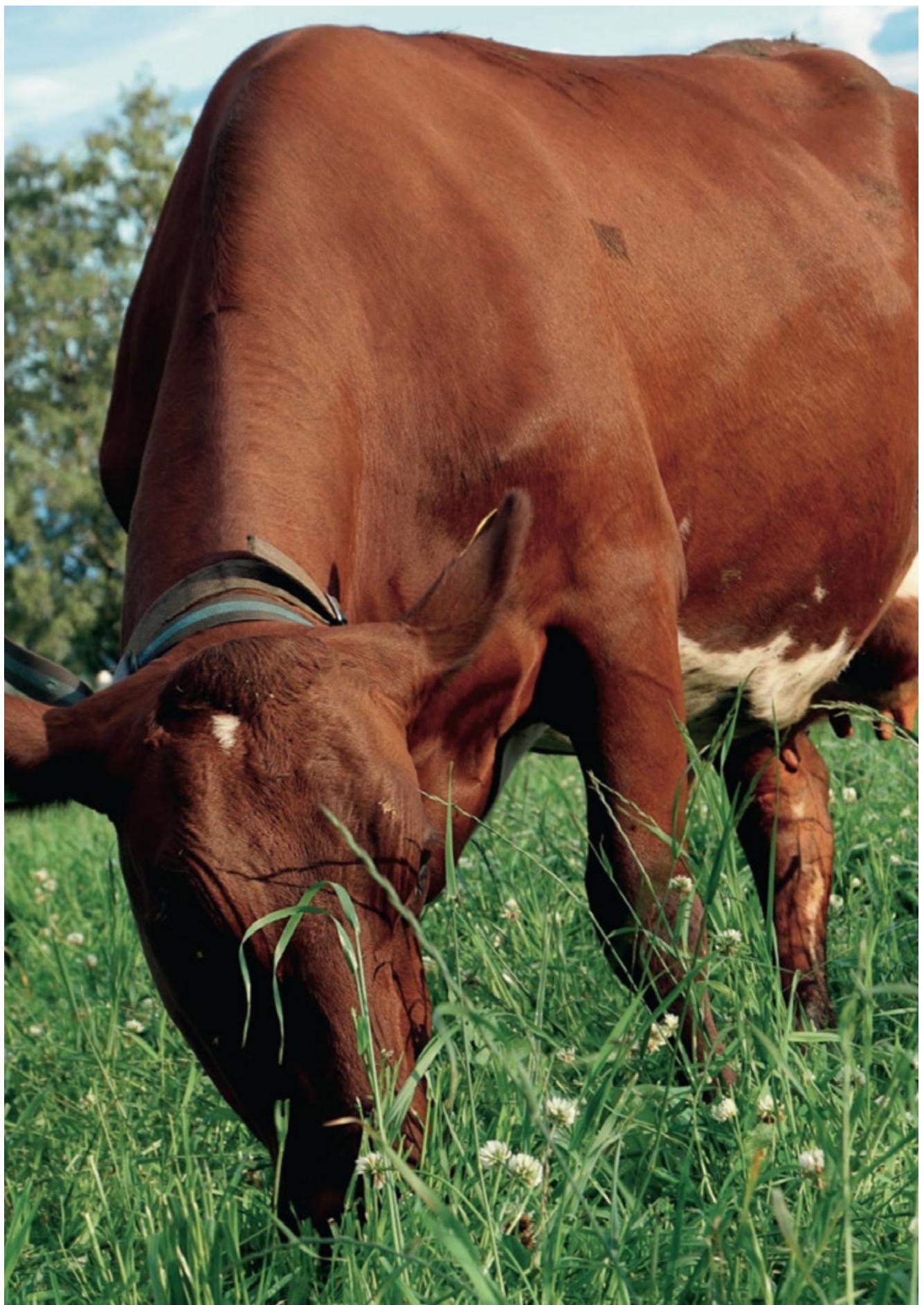

EGENSKAPER TIL DE VIKTIGSTE FLERÅRIGE GRASARTENE

Sort	Vinterhardighet	Varighet	Smakelighet	Brukssområde
Timotei	Meget god	Middels langvarig	Svært god	Blanding/renbestand
Engsvingel	Meget god	Middels langvarig	God	Blanding
Strandsvingel	Middels	Langvarig	God	Blanding
Hundegras	Middels	Kortvarig	Brukbar	Blanding/renbestand
Bladfaks	Middels	Langvarig	God	Blanding/renbestand
Strandrør	Middels	Langvarig	Dårlig	Renbestand
Engrapp	Meget god	Langvarig	God	Blanding
Engkvein	Meget god	Langvarig	God	Blanding
Flerårig raigras	Svak	Kortvarig	Svært god	Blanding/renbestand
Raisvingel	Svak	Kortvarig	God	Blanding/renbestand
Rødsvingel	Meget god	Langvarig	Mindre god	Blanding
Rødkløver	Middels	Kortvarig	God	Blanding
Alsikekløver	Middels	Kortvarig	God	Blanding
Hvitkløver	Svak	Middels langvarig	Svært god	Blanding

EGENSKAPER TIL DE VIKTIGSTE FLERÅRIGE GRASARTENE

Voksemåte	Krav til jordart	Krav til råmø	Driftsmåte	Høsting
Strågras	All jord unntatt sandjord	Tørkesvak	Slått	2–3
Bladgras	Tung og næringsrik jord	Tørkesvak	Slått/beite	2–3
Bladgras	Næringsrik leirjord	Tørkesterk	Slått/beite	3–4
Bladgras	Ikke myr el. tørkesvak sandjord	Middels tørkesterk	Slått/beite	3–4
Strågras/jordstengler	Opplendt, kalkrik jord	Tørkesterk	Slått/beite	2
Strågras/jordstengler	Rålendt mark	Middels tørkesterk	Slått	2–3
Bladgras	Næringsrik, kalkrik jord	Tørkesvak	Beite/slått	3–4
Strågras	Lite kravfull	Tørkesterk	Beite/slått	2–3
Strågras (Bladgras)	Kravfull	Tørkesvak	Slått/beite	3–5
Bladgras	Kravfull	Middels tørkesvak	Hypigje slåtter	4
Bladgras	Lite kravfull	Tørkesterk	Beite/slått	3–4
Høytvoksende	Tynge jord pH->5,8	Tørkesterk	Slått, ikke for tidlig	3–4
Høytvoksende	Tynge jord pH->5,9	Tørkesterk	Slått, ikke for tidlig	3–4
Krypende	Rålendt jord	Middel tørkesterk	Beite/slått	3–5

VALG AV FRØBLANDING TIL ENG OG BEITE

Valg av riktig frøblanding fortjener en nøye vurdering. Først og fremst må man vurdere hvilke krav man har til overvintringsevnen til sortene/artene som skal inngå i frøblandinga. Deretter er det viktig å ta hensyn til om frøblandinga skal dekke spesielle behov med hensyn til jordart, tørke- eller flomutsatt areal, bruk av husdyrgjødsel, jordas bæreevne, lokale klimaforhold og lignende. Man bør også ha følgende punkter i tankene når man skal velge frøblanding:

BLANDING TIL SLÅTT

En god blanding til eng for surfôr som består i første rekke av timotei og engsvingel, med eller uten rødkløver. Blandinger for mer intensiv drift med hyppige og flere slåtter bør inneholde en større eller mindre andel flerårig raigras, men også blandinger med hundegras eller strandsvingel er aktuelle til dette.

BLANDING TIL BEITE

Bør bestå av vekstvillige, til dels aggressive arter, som tåler tråkk og som har stor gjenvekstevne. Engrapp og hvitkløver bør være med. Engrapp binder jorda godt med underjordiske utløpere. Hvitkløver, spesielt småbladete sorter tåler beiting godt. Med sine overjordiske utløpere har den en formidabel evne til å bre seg utover og skape et tett plantedekke. De ulike typer raigras er også svært verdifulle beitegras der det er rett klima for arten.

ØNSKET GROVFÖRKVALITET OG VARIGHET

Høsteregimet må tilpasses ytelsesnivået. Dersom man vil ha kvalitetsfôr med høy førenhets- koncentrasjon, må man høste tidlig selv om dette kan svekke timoteien og varigheten av enga.

Det er fornuftig å velge en bred sammensatt frøblanding dersom planen er et varig areal til slått eller beite. Skal enga ligge mer enn tre til fire år, bør blandingen inneholde en andel engrapp. **Denne arten styrker enga på sikt og hindrer innvandring av ugras etter hvert som det med årene blir mindre timotei og engsvingel.**

Et raskere engomløp, kanskje ned mot to år, tilsier at det er fornuftig å velge en enkel sammensetning med færre arter. Da vil det være enklere å bestemme optimalt høstetidspunkt ut fra utvikling på plantene. Økt bruk av blandinger med flerårig raigras tilsier også mer kortvarig eng av bedre kvalitet.

Grasartene skyter relativt sett i denne rekkefølgen: Engrapp > hundegras > raisvingel > eng-/strandsvingel > flerårig raigras > bladfaks > timotei.

Stort innslag av engrapp i enga tilsier dermed tidligere slått enn eng bestående bare av timotei.

ENGBELGVÉKSTER

Kløver hever utvilsomt både kvalitet og smakelighet på grovfôret, og innslag av engbelgvékster i frøblandinga anbefales. Et intensivt driftsopplegg med kortvarig eng gjør at belgvékster ikke er så aktuelt. Er målet fortrinnsvis tørt høy eller tørr høyensilage (f.eks. til hestfôr) kan frøblandinger med kløver velges bort.

FRØBLANDINGER TIL ALLE FORMÅL

UNDER DENNE SEKSJONEN KAN DU VELGE MELLOM
FLERE ENN 40 FRØBLANDINGER.

- Eng- og beiteblandinger for hele landet
- Spesialblandinger
- Frøblanding til økologisk produksjon
- Grønnførblanding
- Beiteblanding m/perserklover
- Surførblanding m/italiensk og westerwoldsk raigras
- Grønngjødsling- og jordforbedringsblanding
- Blanding til fangvekster, karbon agro og regenerativt landbruk
- Blanding til pollinerende insekter
- Blanding til plen- og grøntanlegg

Valget er ditt!

Vi hjelper deg gjerne med valget hvis du har behov for det. **Telefon 62 35 15 00.**

Det kan forekomme mindre justeringer i frøblandingene avhengig av tilgang på frø.
Se www.strandunikorn.no for detaljert og oppdatert informasjon.

FRØBLANDINGER ETTER NR., BRUKSAMRÅDER OG VINTERHERDIGHET

Vinterstyrke	Moderat	Normal	Vintersterk	NORDLAND: Kyststrøk	INDRE NORD- LAND, MIDT- OG SØR-NORGE: Fjellstrøk	Svært vintersterk
LANDSDEL	SØR-NORGE: Kystnære strøk	MIDT- OG SØR- NORGE: Flatbygder (inn- landsbygder)	MIDT- OG SØR- NORGE: Dal- og fjellbygder	NORD-NORGE: Finnmark og Troms		
Ulike frøblandinger						
Surfør	Ja	14/15	14/15	(4)/10	4/10	2
Surfør	Nei	25	25		1	2
Surfør (m/ strandvingel)	Ja	22/24/27	22/24/27	24	22/24/27	1
Surfør (hunde-/raisgras/ engsyngel)	Ja	20	20	20	20	
Surfør (bladfraks-/timotei)	Nei	21	21	21	21	
Beite	Ja	11/16	11/(16)	11	11	
Kombinasjon surfør/beite	Ja	13/19/27	13	5/8	5/8	2/5
Kombinasjon surfør/beite	Nei	12/23	12	7	3/7	2/5
Høy	Nei	9 evt. ren timotei Liljeros	9 evt. ren timotei Liljeros	9 evt. ren timotei Liljeros	9 evt. ren timotei Liljeros	(3)
Kombinasjon surfør/høy	Nei	9/12	19/12	7/9	7/9	1
Hest - beite-/slått	Nei	26	26	26	26	1
Økologisk	Ja	30/32	30/32	30/31	31	(31)

NORD-NORGE, MIDT-NORGE OG UTSATTE FJELL- OG DALSTRØK I SØR-NORGE

STRAND NR. 1:

70 % Timotei Noreng
20 % Engsvingel Vinjar
10 % Engrapp Monopoly

Såmengde: 2,5–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 1–2.

Surfør og høy. En hardfør og svært vintersterk blanding uten kløver. Inneholder Noreng, som er vår mest vintersterke timoteisort. I tillegg inneholder den en liten andel engrapp som gjør blandingen mer varig. Den er spesielt godt egnet for Nord-Norge og fjellstrøk i Sør-Norge.

STRAND NR. 2:

55 % Timotei Noreng
20 % Engsvingel Vinjar
15 % Engrapp Monopoly
10 % Rødkløver Lars

Såmengde: 2,5–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 1–2.

Surfør og beite. En hardfør blanding med vintersterke sorter som ligner Strand nr. 1. Den inneholder i tillegg mer engrapp og rødkløver. Engrapp gjør enga mer varig og gjør at den vil tåle beiting bedre. Kløveren never kvaliteten de første engårene. Blandingen er spesielt egnet for Nord-Norge og utsatte fjellområder i Sør-Norge.

STRAND NR. 3:

40 % Timotei Lidar
20 % Timotei Noreng
25 % Engsvingel Vinjar
15 % Engrapp Monopoly

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 2.

Surfør, beite og høy. En svært anvendelig blanding uten kløver for nordlige strøk og utsatte fjellbygder i Midt- og Sør-Norge. Den inneholder vintersterke sorter av timotei og engsvingel, og i år med økt andel Lidar timotei. Innslag av engrapp gjør blandingen mer varig og bedre egnet til beiting. Den kan erstatte Strand nr. 7.

STRAND NR. 5:

25 % Timotei Noreng
20 % Timotei Lidar
15 % Engsvingel Vinjar
15 % Engrapp Monopoly
5 % Rødsvingel Leik
5 % Engkvein Leikvin
10 % Rødkløver Lars
5 % Hvitkløver Norstar

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 3.

Surfør og beite (evt. høy). En god og mye brukt blanding med kløver for utsatte fjellområder og nordlige strøk. En bred sammensetning, bestående av vinterherdige sorter som gir muligheter for langvarig eng. Innslag av engrapp og hvitkløver gjør den godt egnet til beiting. Kløveren gir generelt kvalitetsøking av føret. En liten andel hardfør rødsvingel og engkvein bidrar til økt diversitet i enga.

STRAND NR. 7:

60 % Timotei Lidar
20 % Engsvingel Vinjar
15 % Engrapp Monopoly
5 % Engkvein Leikvin

Såmengde: 2,5–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 3.

Surfør, beite og høy. En blanding som egner seg godt til sauebruk, der det beites en del. Ligner Strand nr. 3, men har en liten andel engkvein i tillegg. Den er populær i Sør-Trøndelag.

ENDRET

STRAND NR. 8:

30 % Timotei Lidar
25 % Timotei Grindstad
20 % Engsvingel Vinjar
10 % Engrapp Monopoly
10 % Rødkløver Lars
5 % Hvitkløver Edith

Surfør og beite. En hardfør og allsidig kombinasjonsblanding med kløver for høyreliggende strøk i Midt- og Sør-Norge. I tillegg går den godt i kyststrøk i Nordland og Troms med lang vekstsesong. Innslag av engrapp fyller bunnen av enga, og gjør blandingen sammen med hvitkløver godt egnet til beiting. En god blanding til produksjon av både surfør og høy og til kombinasjoner av slått og beite. Nå også med **Grindstad** timotei.

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 2–3.

STRAND NR. 9:

40 % Timotei Grindstad
40 % Timotei Lidar
10 % Engsvingel Vestar
10 % Engsvingel Vinjar

Surfør og høy. En god og enkel blanding, uten kløver. Den passer godt for dalstrøk i Midt- og Sør-Norge, men kan brukes i hele Sør-Norge. Den består av ulike sorter av timotei og engsvingel, noe som gir den et bredt bruksområde. Overliggende vare har også innslag av Varg timotei.

Såmengde: 2,5–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 2–3.

STRAND NR. 10:

35 % Timotei Lidar
35 % Timotei Grindstad
10 % Engsvingel Vestar
10 % Engsvingel Vinjar
10 % Rødkløver Gandalf

Surfør (evt. høy). En svært anvendelig og vintersterk surførblanding. Den er lik Strand nr. 9, men inneholder kløver. Den er aktuell over store deler av Midt-Norge i tillegg til dalstrøka i Sør-Norge. Vår storselger i hele Gudbrandsdalen, Østerdalen og Trøndelag.

Såmengde: 2,5–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 2–3.

STRAND NR. 11:

20 % Timotei Lidar
20 % Timotei Grindstad
15 % Engsvingel Vestar
15 % Engsvingel Vinjar
20 % Engrapp Monopoly
10 % Hvitkløver Litago/Edith

Beite (evt. surfør). Dette er vår mest typiske beiteblanding, men den er også egnet som slåtteblanding. Den er bredt sammensatt av robuste og vintersterke sorter som gir før av god kvalitet. Den er egnet for hele Sør-Norge. Den inneholder en stor andel engrapp og hvitkløver, og er et godt alternativ til langvarig eng/beite.

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 2–3–4.

LITE UTSATTE OMRÅDER I MIDT- OG SØR-NORGE

STRAND NR. 12:

35 % Timotei Grindstad
35 % Timotei Liljeros
20 % Engsvingel Vestar
10 % Engrapp Knut/Oxford

Såmengde: 2,0–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 3.

Surfør, (beite) og høy. En god blanding uten kløver. Den består av yterike sorter, og passer godt til høy og høyensilage. Innslag av engrapp fyller ut bunnen av enga og gjør blandingen tett, egnert til beiting og med lengre varighet.

STRAND NR. 13:

50 % Timotei Grindstad
20 % Engsvingel Vestar
15 % Engrapp Knut
10 % Rødkløver Gandalf
5 % Hvitkløver Edith

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 3.

Surfør og beite (evt. høy). En vinterherdig og allsidig kombinasjonsblanding med kløver, og yterike sørlige sorter. Den passer godt for hele Sør-Norge. Den inneholder engrapp og hvit- og rødkløver, noe som gjør den godt egnet til produksjon av både surfør og høy, og kombinasjoner av slått og beite.

STRAND NR. 14:

40 % Timotei Grindstad
25 % Timotei Liljeros
25 % Engsvingel Vestar
10 % Rødkløver Gandalf

Såmengde: 2,0–3,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 3.

Surfør (evt. høy). En yterik blanding med kløver. Den er en av våre mest populære surfør blandinger for hele Sør-Norge. Kombinasjonen timotei, engsvingel og rødkløver gir ved riktig slåttetidspunkt et svært godt surfør til både storfe og småfe.

STRAND NR. 15:

30 % Timotei Grindstad
30 % Timotei Liljeros
20 % Engsvingel Vestar
10 % Fl.årig raigras Figgjo, 4n
10 % Rødkløver Gandalf

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 3–(4).

Surfør (evt. beite). En svært god surfør- blanding med en mindre andel kløver og flerårig, norsk raigras. Den er tilpasset de klimatisk bedre strøkene i Sør-Norge og langs kysten. Andelen raigras gir god gjenvekstevne, hever kvaliteten og bedrer smakeligheten på føret uten at det dominerer.

STRAND NR. 16:

15 % Fl.årig raigras Figgjo, 4n
20 % Fl.årig raigras Mara, 2n
20 % Fl.årig raigras Valmiron, 2n
20 % Engsvingel Vestar
15 % Engrapp Monopoly/Oxford
10 % Hvitkløver Edith

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 3–5.

Beite (evt. surfør). Denne blandingen ble endret i forrige sesong. Blandingene er nå rettet mot intensivt beitebruk og passer best i de klimatisk beste strøkene i Sør-Norge og langs kysten. Blandingene består av 50-60 % raigras av ulike typer og vekstrytme, i tillegg til andre gode beitegras som engsvingel, engrapp og hvitkløver. Overliggende vare har innslag av en liten andel timotei.

STRAND NR. 19:

30 % Fl.årig raigras Trygve, 4n
20 % Fl.årig raigras Figgjo, 4n
20 % Fl.årig raigras Birger 4n
5 % Fl.årig raigras Valmiron, 2n
10 % Hybridraigras Storm
5 % Ww. raigras Bartigra
10 % Hvitkløver Edith

Surfôr og beite. En raigrasbasert blanding med mange gode sorter, og med hvitkløver. Den er best egnet til kortvarig eng i lavereliggende, kystnære områder i Sør-Norge. Den er særlig egnet for intensiv drift og hyppige slåtter/beitinger. Den passer også godt til reparasjon, vedlikeholdssåing og til våtsåing over hele landet. Den passer ikke til gjenlegg i korn til modning, på grunn av andelen westerwoldsk raigras som går i strå i såingsåret.

Såmengde: 3,0–4,0 kg/daa.

Ant. slåtter/beitinger: 3–4.

SPESIALBLANDINGER

ENDRET

STRAND NR. 20:

10 % Flerårig raigras Trygve, 4n
30 % Engsvingel Vestar
40 % Hundegras Laban
10 % Hvitkløver Litago/Edith
10 % Rødkløver Gandalf

Såmengde: 3,0–4,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 3–4.

Surfôr. En tidlig og intensiv spesialblanding med vinterherdige sorter av hundegras, engsvingel og flerårig raigras, samt rød- og hvitkløver. Blandingen er endret ift. tidligere der andelen raigras er redusert og engsvingel tatt inn. Blandingen har rask vekstrytme, stor gjenvekstevne og tåler godt hyppige og mange slåtter. Den går bra i både kyst- og innlandstrøk, samt være et godt alternativ til diverse strandsvingel og raigrasblandinger.

STRAND NR. 21:

50 % Bladfaks Leif
20 % Timotei Lidar
20 % Timotei Grindstad
10 % Rødkløver Gandalf

Såmengde: 3,5–5,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 2–3.

Surfôr. En varig og svært tørkesterk spesialblanding med bladfaks. Den er mye brukt i Gudbrandsdalen, men interessen øker også hos de som ønsker en varig eng. Timotei er med i blandingen siden bladfaks etablerer seg seint, og gir tett bestand først etter ett til to år. Nå også med rødkløver. Den må høstes tidlig for å opprettholde god kvalitet.

STRAND NR. 22:

30 % Timotei Liljeros
25 % Strandsvingel Swaj
20 % Strandsvingel Kora
10 % Flerårig raigras Figgjo/Trygve, 4n
8 % Rødkløver Gandalf
7 % Hvitkløver Edith

Såmengde: 3,0–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 3–4.

Surfôr. En spesialblanding som kombinerer kvalitet og høy avling og er en ideel blanding for både melke og kjøttfebesetninger. Den er best tilpasset de lavereliggende områder i Sør- og Midt-Norge. Består av en større andel strandsvingel som er et høytytende gras med stor toleranse for både tørke og oversvømmelser. Blandingen bør høstes tidlig og minimum 3 ganger for å opprettholde kvaliteten og utnytte strandsvingelens avlingspotensiale. Den inneholder både rød- og hvitkløver.

STRAND NR. 23:

40 % Flerårig raigras Figgjo, 4n
15 % Flerårig raigras Birger, 4n
15 % Flerårig raigras Calibra, 4n
10 % Flerårig raigras Barpasto, 4n
10 % Flerårig raigras Valmiron/Mara, 2n
10 % Hybridraigras Storm

Såmengde: 3,0–4,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 3–4.

Surfôr. En spesialblanding som domineres av de mest vintersterke raigrassortene i markedet. I tillegg inneholder den en stor andel norsk raigras. Den er godt egnet til våtsåing, reparasjon, fornying og forlengelse av eksisterende eng og beite, og til kortvarig eng. Den er tilpasset områder med intensiv drift i lavereliggende kyststrøk. Den brukes ellers mye på Sør-Vestlandet, og kan være et alternativ til Strand nr. 19.

SPESIALBLANDINGER

STRAND NR. 24:

30 % Timotei Liljeros
20 % Strandsvingel Swaj
20 % Strandsvingel Kora
10 % Engrapp Knut
10 % Luserne Mezzo, smittet
10 % Rødkløver Gandalf

Såmengde: 3,0–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 3–4.

Surfôr. En spesialblanding, som ligner Strand nr. 22. Den kombinerer kvalitet med høy avling. Den inneholder en stor andel strandsvingel, en andel engrapp, luserne og rødkløver, men er uten raigras. Andelen timotei er redusert. Dette gjør blandingen til en tørke- og vintersterk blanding som passer over hele landet, også i våre dal- og fjellbygder. Blandinga bør høstes tidlig og minimum 3 ganger for å opprettholde kvaliteten og utnytte strandsvingelens avlingspotensiale. For at lusernen skal etableres og trives, bør blandingen sås på jord i god hevd med pH godt over 6,0, gjerne i de dypere lag.

STRAND NR. 25:

35 % Timotei Grindstad
35 % Timotei Liljeros
20 % Engsvingel Vestar
10 % Flerårig raigras Figgjo, 4n

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 3.

Surfôr. En spesialblanding, som ligner Strand nr. 15, men uten kløver. Den består av både Liljeros og Grindstad. Blandinga brukes mye på Sør-Vestlandet, men går godt i de klimatisk bedre stedene i Sør-Norge og langs kysten. Den gir store avlinger.

STRAND NR. 26:

28 % Timotei Grindstad
8 % Hundegras Frisk
25 % Strandsvingeltype Hykor
15 % Engrapp Knut
10 % Rødsvingel Leik
5 % Engkvein Leikvin
3 % Tiriltunge
3 % Luserne Creno, smittet
3 % Urter (Sikori, Pimpernell, Karve)

Såmengde: 3,0–4,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 3.

Strand Horse Mix – Beite og høy til hest. En vinterherdig blanding som skal gi fôr med mer fiber og et lavere fruktaninnhold enn blandingar bestående av mer sukkerholdige grasarter, som for eksempel raigras. Den inneholder hovedsakelig norske sorter, og valg av arter er gjort i forhold til tilsvarende utenlandske frøblandingar for hest. Blandinga passer bra til beite og engrapp og strandsvingel bidrar til god slitestyrke. Strandsvingel, hundegras og timotei gir struktur til føret. Blandinga inneholder også urter for å øke smakeligheten. Bør dyrkes ekstensivt for å bevare artsmangfoldet.

STRAND NR. 27:

25 % Raisvingel, type strandsv. Fojtan
25 % Strandsvingel Swaj
20 % Strandsvingel Tower (mykbladet)
10 % Engsvingel Vestar
10 % Engrapp Knut
10 % Hvitkløver Edith

Såmengde: 4,0–5,0 kg/daa.

Ant. slåtter: 3-4-5.

Strandsvingel Pluss – surfôr og beite. En type «svingelblanding» med 70 % sorter yterike strandsvingeltyper pluss en andel engsvingel mm. og uten timotei. Dette er en kombinasjonsblanding tilpasset intensiv slått-/ beitebruk. Den er sammensatt i samråd med NLR Rogaland, men kan brukes i de lavereliggende områdene i hele Sør-Norge og langs kysten til Nordland. Blandinga vil tåle beiting av hjort bedre enn timoteibaserte blandingar.

FRØBLANDINGER TIL ØKOLOGISK PRODUKSJON

STRAND NR. 30

– SØRLIG Ø:

50 % Timotei Grindstad øko
20 % Engsvingel Fure øko
10 % Engrapp Knut
15 % Rødkløver Gandalf øko
5 % Hvitkløver Hebe/Edith øko

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 3.

Surfôr, beite og høy. En varig og allsidig blanding for Sør-Norge og egnede steder i Midt-Norge. Blandinga består av yterike sorter og inneholder minimum 70 % økologisk såvare.

STRAND NR. 31

– NORDLIG Ø:

50 % Timotei Lidar øko
20 % Engsvingel Vinjar øko
10 % Engrapp Monopoly
15 % Rødkløver Gandalf øko
5 % Hvitkløver Norstar

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 2–3.

Surfôr, beite og høy. En vintersterk og allsidig blanding for utsatte og nordlige strøk. Blandinga består av vinterherdige sorter og inneholder minimum 70 % økologisk såvare.

STRAND NR. 32

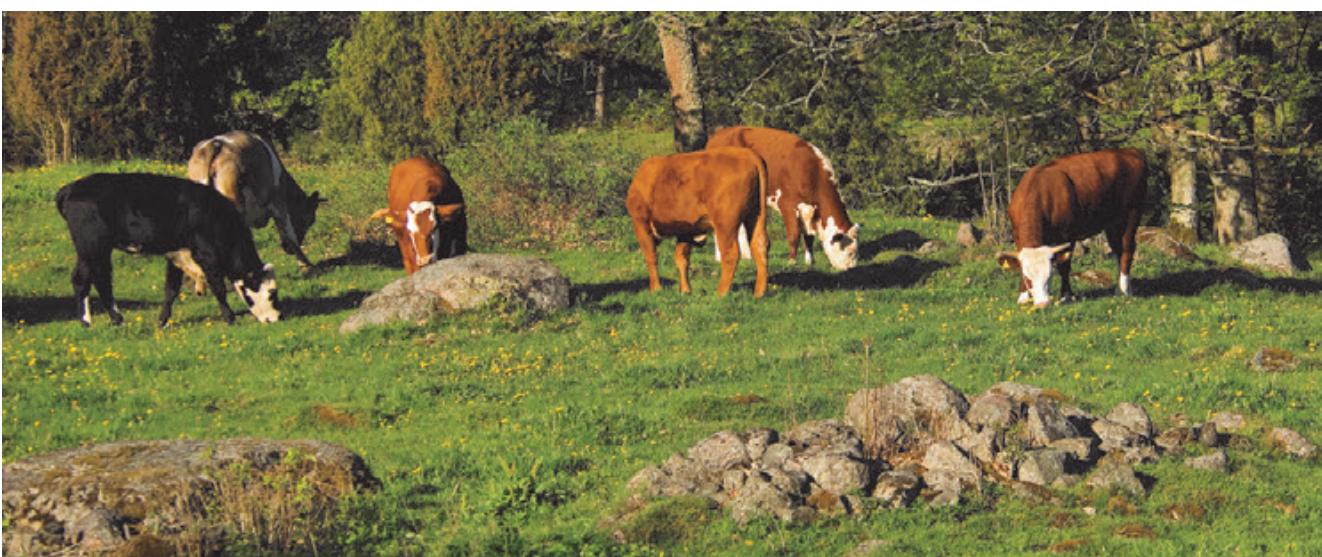
– INTENSIV Ø:

50 % Timotei Grindstad øko
20 % Engsvingel Fure øko
10 % Fl.årig raigras Birger øko
15 % Rødkløver Gandalf øko
5 % Hvitkløver Hebe/Edith øko

Surfôr. En yterik, intensiv og allsidig blanding med en mindre andel flerårig raigras. Den er tilpasset de klimatisk bedre stedene i Sør-Norge og langs kysten. Andelen raigras gir god gjenvekstevne, hever kvaliteten og bedrer smakeligheten på føret uten at det dominerer. Blandinga inneholder minimum 70 % økologisk såvare.

Såmengde: 2,5–3,5 kg/daa.

Ant. slåtter: 3–4.

GRØNNFÖRBLANDINGER

STRAND NR. 40:

40 % Bygg Edvin el.l.
35 % Grønnförrert Javlo
10 % Fôr (vår) vikke Jose el.l.
15 % Italiensk raigras Fabio

Grønnförblanding, bygg med raigras. Blandingene bør høstes senest to uker etter at kornet skyter. Korn og belgvekster utfyller hverandre godt som fôr. Ert er en god fôr- grøde, og konkurrerer godt mot ugras. Italiensk, bladrikt raigras gir vekst videre utover høsten.

Såmengde: 15,0–20,0 kg/daa.

STRAND NR. 41:

50 % Bygg Edvin el.l.
40 % Grønnförrert Javlo
10 % Fôr (vår) vikke Jose el.l.

Grønnförblanding, bygg uten raigras. En grønnförblanding som gir en høsting. Den kan også brukes som dekkvekst siden den ikke inneholder raigras.

Såmengde: 15,0–20,0 kg/daa.
(Lavest som dekkvekst).

STRAND NR. 42:

50 % Havre Odal el.l.
40 % Grønnförrert Javlo
10 % Fôr (vår) vikke Jose el.l.

Grønnförblanding, havre uten raigras. En blanding som ligner Strand nr. 41, men ikke holder havre i stedet for bygg. Fraværet av snerp kan være positivt i fôringssammenheng, og havre gir økt fleksibilitet i forhold til høstetidspunkt.

Såmengde: 15,0–20,0 kg/daa.
(Lavest som dekkvekst).

STRAND NR. 43:

50 % Havre Niklas el.l. øko
40 % Grønnförrert Bagoo el.l. øko
10 % Fôr (vår) vikke Jose el.l.

Grønnförblanding, havre uten raigras. En blanding som ligner Strand nr. 42, men som er godkjent til økologisk jordbruk.

Såmengde: 15,0–20,0 kg/daa.
(Lavest som dekkvekst).

STRAND NR. 45:

85 % It. raigras Fabio/Barpluto
15 % Perserklöver

Ettårig beiteblanding med italiensk raigras. En blanding som er godt egnet til beiting og direkte oppfôring. Det italienske raigraset har svært liten andel strå. Blandingen passer også godt sammen med beiterug.

Såmengde: 3,0–4,0 kg/daa.

STRAND NR. 46:

50 % W.w. raigras Pollanum
50 % It. raigras Fabio

Ettårig surförblanding med westervoldsk og italiensk raigras. En blanding som egner seg best til ensilering. Den kan brukes ved reparasjonssåing og våtsåing.

Såmengde: 3,0–4,0 kg/daa.

SÅMENGER M.M. TIL ANDRE AKTUELLE GRØNNFÔRBLANDINGER

Sort	Antall slåtter	Bruksområde	Veksttid, dager	Normalavling, FEm/daa.	Såmengde, kg/daa.
Korn, erter, vikker	1	Direktesfôring/ensilering	70–80	500	10+9 (9+7+3)
Korn, erter, raigras	2	Direktesfôring/ ensilering, slått/beite	100–120	600	8+8+3
Korn, forraps	1	Direktesfôring/ensilering	80–90	500	12+0,8
Korn, fôrraps, raigras	2	Direktesfôring/ ensilering, slått/beite	100–120	600	8+0,8+3
Korn, raigras	2–3	Direktesfôring/ ensilering, slått/beite	100–120	600	12+4
Fôrraps, raigras	2	Direktesfôring/beite	100–120	600	1,0+4
Fôrraps, vikker sau	1 + beite	Direktesfôring/beite	100–120	450	1,2+4

BLANDINGER TIL GRØNNNGJØDSLING, FANGVEKSTER, KARBON AGRO OG REGENERATIVT LANDBRUK

Jordkvalitet og jord som produksjonsmedium er i fokus som aldri før. Det er stigende interesse for driftsmålene «**Karbon Agro**» («Conservation Agriculture») og «**Regenerativt landbruk**», der en ønsker minimal eller ingen jordarbeiding, aldri bar jord, men mest mulig grønne marker eller bruk av planterester og et variert vekstskifte.

Regenerativt landbruk ønsker å maksimere tiden med levende røtter og øke det biologiske mangfoldet. Denne interessen er både innen konvensjonelt og økologisk jordbruk, hos de som driver allsidig jordbruk, ensidig åpenåker-/tidligkulturer, og hos de som driver ensidig kornproduksjon. Fokuset kan være et ønske om vekster eller blandinger som skal:

- Gi gjødseffekter for etterfølgende vekster og spare innkjøpt gjødsel.
- Fang opp overskuddsnæring fra en hovedvekst i sesongen, og hindre N-utvasking.
- Ha dekkevene, redusere avrenning av fosfor og jord, og hindre erosjon.
- Tilføre mer organisk materiale/øke humusinnholdet og gi mer liv til mikroorganismene.
- Bedre jordstrukturen, løse opp pakkeskader, gi bedre infiltrasjon og grynstruktur i jorda (gi mer meitemark).
- Ha positiv effekt på sykdommer, skadedyr (nematoder) og ugras.
- Generelt øke jordkvaliteten, og på sikt øke avlingsnivået.

Noen har fokus på enkeltelementer, mens andre har mer sammensatte ønsker. Nedenfor omtales ulike frøblandingar som kan være egnet til formålet. Enkelte blandingar kan i utgangspunktet ha et annet hovedformål, men kan også brukes til dette formålet. Et eksempel er Strand 20, som egentlig er en surförblanding, men som kan fungere som fangvekst til underkultur sådd om våren i korn.

De fleste av blandingene er lagervare, mens andre kan produseres etter behov, men etter fastsatt dato. Tidlig bestilling er ønskelig.

Merk følgende:

Grønn- og fangvekstblandingar merket med dette tegnet * holder Landbruksdirektoratets krav til tiltaket «*Fangvekst med høy diversitet*», dvs. at de består arter tilhørende minimum tre plantefamilier.

FANGVEKSTER

FANGVEKSTER

SPESIALBLANDINGER FOR SÅING OM VÅREN ELLER ETTER EN TIDLIGKULTUR

STRAND NR. 42:

50 % Havre Odal el.l.
40 % Grønnfôrert Javlo
10 % Fôr (vår) vikke Jose el.l.

Såmengde: 10,0–15,0 kg/daa.

Opprinnelig grønnfôrblanding, havre uten raigras.

En blanding som passer i omløp og såing straks etter en åpenåker/tidligkulturer eller ensidig bygg-/hveteproduksjon. Den har grønngjødslingseffekt, dekkevne, tilfører organisk materiale og bedrer jordstrukturen.

STRAND NR. 46:

50 % Ww. raigras Pollanum
50 % Italiensk raigras Fabio

Såmengde: 2,0–4,0 kg/daa.

Opprinnelig surfôrblanding av westerwoldsk og italiensk raigras.

En blanding som passer som fangvekstblanding etter åpenåker/tidligkulturer eller før såing like før eller etter kornhøsting.

STRAND NR. 50:

55 % Fôr (vår) vikke Jose el.l.
35 % Lt. raigras Fabio
5 % Perserklöver
5 % Hvitklöver Edith

Såmengde: 7,0–8,0 kg/daa.

Grønngjødselblanding.

Blandingen såes om våren alene eller etter en tidligkultur, og opptar arealet gjennom sesongen. Moldes ned om høsten eller neste vår. Den bedrer jordstrukturen, tilfører mer organisk materiale/øker humusinnholdet og gir mer liv til mikroorganismene.

STRAND NR. 51*:

45 % Vintervikke (Lodnevikkje)
20 % Italiensk raigras Fabio
15 % Honningurt
20 % Blodklöver

Såmengde: 4,0–7,0 kg/daa.

Pionerblandingen.

En blanding som brukes til jordstrukturforbedrer, jordløsner og grønngjødsling. Den blir meget tett og virker som ugrasbekjemper og er interessant både for konvensjonelle og økologiske dyrkere. Den er rik på blomster og er følgelig også pollinatorvennlig. Såes på våren/forsommeren.

Blandingen består av tre plantefamilier.

STRAND NR. 62

SPESIALBLANDINGER FOR SÅING SOM UNDERKULTUR I KORN

STRAND NR. 20:

10 % Flerårig raigras Trygve
30 % Engsvingel Vestar
40 % Hundegras Laban
10 % Hvitkløver Litago/Edith
10 % Rødkløver Gandalf

Såmengde: 0,7–1,0 kg/daa.

Opprinnelig surförblanding. En spesialblanding bestående av hundegras, engsvingel og flerårig raigras, samt rød- og hvitkløver. Blandingen passer utmerket som **underkultur** sådd om våren i korn og som konkurrerer lite med hovedkulturen. Som i blanding nr. 57 består den av flerårige arter som overvintrer, og den vil kreve en form for «**behandling**» på våren før ny såing. Ved å tilsette 1 % sikori eller karve kommer den i gruppen «*Fangvekst med høy diversitet*» og vil dermed bestå av tre plantefamilier.

STRAND NR. 52*:

38 % Flerårig raigras-3 sorter (2n og 4n)
13 % Timotei
20 % Engsvingel
5+5+5 % Hvit-, rød- og blodkløver
5 % Tiriltunge
5 % Oljedodre
3 % Urter (Sikori, Pimpernell, Karve)
1 % Honningurt

Såmengde: 0,6–1,2 kg/daa. Største mengde i høstkorn og ved sein såing (buskingsstadiet) i vårkorn. Minste mengde i 2r- bygg og vårvete.

Grønn bro. En svært allsidig blanding som passer til **underkultur** i korn. Den er sammensatt for driftsmåten «**Regenerativt landbruk**» og passer for dyrkere med fokus på jordfruktbarhet. Formålet er å gi et mikrobielt mangfold i bakken for å bygge opp humus (jordkarbon), danne en robust jord, en god andel jordlevende sopp og annet mikroliv med god kapasitet til å lagre og frigjøre nærings- stoffer. Med en allsidig underkultur og jordmikrobiologi kan vekstskiftet være mer fleksibelt. Underkulturen vil overvintrie de fleste steder og vil kreve en type «**behandling**» på våren før kornsåing. Den kan også brukes som gjenlegg til kortvarig eng eller beite. **Blandingen består av mer enn tre plantefamilier.**

STRAND NR. 55:

90 % Italiensk raigras Barpluto el.l.
10 % Hvitkløver Rivendel

Såmengde: 0,7–1,0 kg/daa.

Fangvekstblanding med italiensk raigras. En enkel blanding som passer godt til **underkultur** sådd om våren i 6r-bygg eller havre. Både raigraset og hvitkløveren kan overvintere og blandingen vil kreve en form for «**behandling**» på våren før ny såing. Ved å tilsette 1 % sikori eller karve kommer den i gruppen «*Fangvekst med høy diversitet*» og vil dermed bestå av tre plantefamilier.

STRAND NR. 56:

90 % Flerårig raigras Figgjo el.l.
10 % Hvitkløver Rivendel

Såmengde: 0,8–1,2 kg/daa.

Fangvekstblanding med flerårig raigras. En enkel blanding som passer godt til **underkultur** sådd om våren i 2r-bygg eller vårvete. Både raigraset og hvitkløveren vil normalt overvintere og blandingen vil kreve en form for «**behandling**» på våren før såing. Ved å tilsette 1 % sikori eller karve kommer den i gruppen «*Fangvekst med høy diversitet*» og vil dermed bestå av tre plantefamilier.

STRAND NR. 57:

70 % Hundegras Laban
15 % Hvitkløver Rivendel
15 % Tiriltunge

Såmengde: 0,7–1,0 kg/daa.

Fangvekstblanding med hundegras m.m. En alternativ blanding som passer godt til **underkultur** sådd om våren i korn og som konkurrerer mindre med hovedkulturen enn raigras. Blandingen består av flerårige arter som overvintrer, og den vil kreve en form for «**behandling**» på våren før ny såing. Ved å tilsette 1 % sikori eller karve kommer den i gruppen «*Fangvekst med høy diversitet*» og vil dermed bestå av tre plantefamilier.

SPESIALBLANDINGER FOR SÅING SOM ETTERVEKST LIKE FØR ELLER ETTER KORNHØSTING

STRAND NR. 61*:

65 % Fôr (vår) vikke
13 % Oljereddik Siletina el.l., tidl.
12 % Oljereddik TR Stinger el.l., store røtter
10 % Honningurt (coated seed)

Såmengde: 3,0–5,0 kg/daa.

Ettervekster – struktur høst. En svært populær blanding hos dyrkere som har interesse for driftsmåten «**Karbon Agro**». Blandinga passer godt til ettervekst for såing like før eller etter kornhøsting. Alle artene dør ut i løpet av en normal vinter og krever ingen omfattende jordarbeidning eller nedsprøyting før ny såing på våren. Blandinga får positiv omtale av NLR i Norge, FRDK i Danmark og av tyske fangvekstmiljøer. Blandinga består av tre typer reddik som utfyller hverandre innen veksttid, biomasse og rot dannelse. Blandinga kan også brukes som base og tilsettes andre arter som f.eks. havre eller ettårig raigras. Den består av store frø og kan spres med centrifugalspreder. **Blandinga består av tre plantefamilier.**

STRAND NR. 62*:

60 % Vintervikke (Lodnevikke)
10 % Oljereddik Siletina el.l., tidl.
10 % Oljereddik TR Stinger el.l., store røtter
10 % Honningurt («coated seed»)
10 % Blodkløver

Såmengde: 3,0–5,0 kg/daa.

Ettervekster – struktur vinter. En blanding som ligner Strand nr. 61, men inneholder flere arter som kan overvinstre og gi «liv» i jorda på våren, ved at veksten starter opp og bidrar til raskere opptørking og bedre struktur. Blandinga består av ulike typer reddik som utfyller hverandre innen veksttid, biomasse og rot dannelse. Blandinga passer for driftsmåten «**Karbon Agro**» og egner seg til ettervekst for såing like før, eller etter kornhøsting. Blandinga vil kreve en form for «**behandling**» på våren før kornsåing. Den består av store frø og kan spres med centrifugalspreder. **Blandinga består av tre plantefamilier.**

BLANDING FOR POLLINERENDE INSEKTER

Kan vi hjelpe humler, bier og andre pollinerende insekter gjennom sesongen med ulike vekster?

Flere fylker og regioner gir nå tilskudd til soner for pollinerende insekter, der målet er å bedre livsbetingelsene for ville pollinatører i jordbrukslandskapet ved å ha et mangfold av vekster som kan øke tilgangen på næring for insektene.

For kommende vekstsosong tilbys følgende blandinger til dette formålet:

Merk: Våre blandinger innholder ikke arter som er vurdert til å ha potensielt høy risiko, høy risiko eller svært høy risiko jamfør Fremmedartslista.

STRAND NR. 70:

15 % Aleksandrinerkløver
17 % Blodkløver
15 % Perserklöver
17 % Bokhvete
10 % Honningurt
14 % Sneglebelg
7 % Lin
5 % Oljedodre

Bievennlig – ettårig. En allsidig blanding med ettårige vekster som gir mange pollinatorvennlige blomster gjennom sesongen. Den passer godt til stripor langs kanter på dyrket mark som blir pløyd eller avsluttet hvert år. Den blomstrer fra juni/juli til september. Den må ikke såes for tidlig pga. farene for frost, spesielt mht. bokhveten.

Såmengde: 2,0–3,0 kg/daa.
(Selges i 10 kg-sekk).

STRAND NR. 71:

45 % Rødsvingel med lange utløpere -fl. årig gras
5 % Engkvein -fl. årig gras
10 % Rødklöver -fl. årig
10 % Hvitkløver -fl. årig
5 % Karve -toårig
10 % Honningurt -ettårig
10 % Blodkløver -ettårig
5 % Vårrybs -ettårig

Bievennlig – flerårig. En allsidig og flerårig blanding som gir mange pollinatorvennlige blomster gjennom sesongen. Blandinga består av ettårige og flerårige vekster. De ettårige blomstrer i såingsåret og de flerårige i påfølgende år, og den gir dermed en insektvennlig plantebestand i flere år. Den inneholder en andel gras for å bli mer varig og ikke så tett. Den passer godt til varige grasstriper og grasdekte kantsoner i åker eller til grassdekte vannveier i åkerlandskapet. Den blomstrer fra juni/juli til september.

Såmengde: 2,0–3,0 kg/daa.
(Selges kun i 10 kg-sekk).

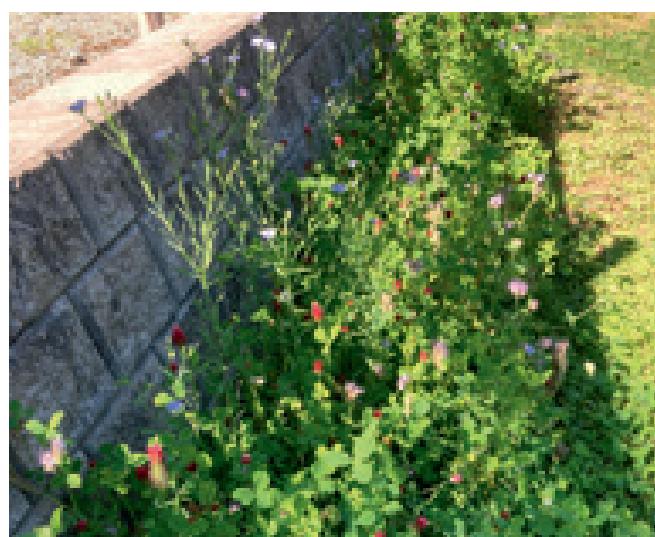
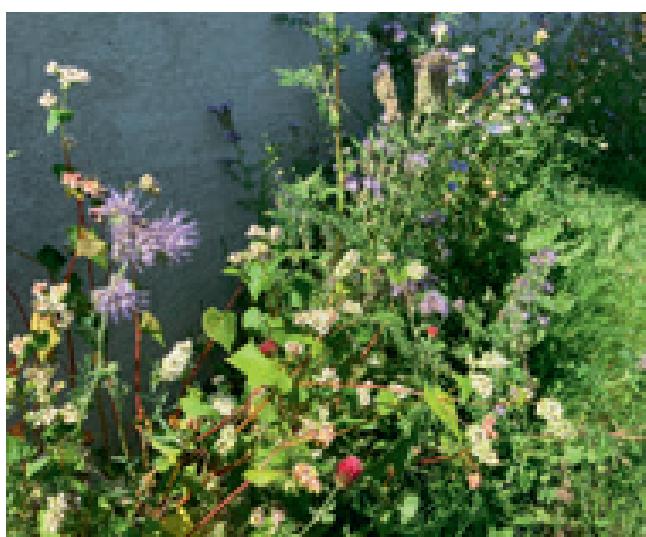

Foto: Karoline F. Vold

VALG AV FRØBLANDING TIL ENG OG BEITE

Valg av riktige sorter i ulike frøblandinger er en av flere forhold som har betydning for å lykkes med et grøntanlegg.

De beste sortene er prøvd og anbefalt til de bruksområdene blandingene er laget for. Disse kjøpes fra foredlings- og frøfirma i Norge og i utlandet.

Strand Unikorn leverer gressfrø med god kvalitet til alle typer behov:

- Hage og park
- Torvtak og natur
- Veiskråninger
- Sportsareal (fotball-, golfbaner)
- Ferdigplenproduksjon
- Spesialblanding

I Helt Grønn sortimentet lagerføres fem hovedblandinger. Det er Standard, Robust, Hurtigetablerende og Torvtak/Natur, som leveres i pakninger på 1, 5 kg og 20 kg. I tillegg leverer vi blandingen Veiskråning i pakning på 20 kg. Øvrige blandinger lages på forespørsel i 20 kg pakning.

FRØ TIL PLEN OG GRØNTANLEGG

PLENFRØ STANDARD

70 % Rødsvingel, 3 stk sorter
25 % Engrapp
5 % Engkvein

Såmengde: 1,0–1,5 kg/100 m²

Det beste valget til mange av privathagene. Den gir en finbladet, tett og fin prydplen. Plenfrø Standard har god slitestyrke, liten tilvekst og tåler tørkeperioder. Frøblandingen setter få krav til vokestedet, og har et moderat vedlikeholdsbehov.

PLENFRØ ROBUST

55 % Rødsvingel, 3 stk sorter
45 % Engrapp, 2 stk sorter

Såmengde: 1,3–2,0 kg/100 m²

Dette er det beste valget til plen med større aktivitet i form av sport og lek. Plenfrø Robust har solid slitestyrke, og engrapp med mange underjordiske utløpere som armerer grasmatten. Blandingen vokser aller best på mer solfylte områder og bør gjødsles og klippes regelmessig. Vanningsbehovet er moderat.

PLENFRØ HURTIGETABLERENDE

40 % Raigras, 2 stk sorter
35 % Rødsvingel, 2 stk sorter
25 % Engrapp

Såmengde: 1,3–2,0 kg/100 m²

Dette er det beste valget for å reparere skader i plen eller for ettersåing. Skader kan oppstå etter tøffe vintre eller etter slitasje. Plenfrø Hurtigetablerende inneholder raigras som spirer og etablerer seg raskt. Ettersåing er aktuelt i alle plener for å holde grasdekket ung og tett, og ugras og mose vil få problemer med å finne fotfeste.

PLENFRØ TORVTAK/NATUR

20 % Stivsvingel
50 % Rødsvingel, 2 stk sorter
20 % Sauesvingel
10 % Engkvein

Såmengde: 1,0–1,2 kg/100 m²

Dette er det beste valget dersom man ønsker en meget hardfør og varig blanding. Vintersterke og nøy somme sorter av rødsvingel og engkvein er viktige komponenter i denne blandingen. Det er lagt vekt på å bruke norske sorter slik at Frøblanding Helt Grønn Torvtak/Natur skal få et naturlig utseende og gli inn i omgivelsene også høyt til fjells. De saktevoksende artene fører til at naturlig omkringliggende vegetasjon blandes inn og setter sitt preg på arealet. Helt Grønn Torvtak/Natur passer utmerket til hyttetaket, området rundt hytta, veiskråninger, eller til områder som er tørkesvake og næringsfattige.

FRØBLANDING VEISKRÅNING

60 % Rødsvingel med lange utløpere (2 stk sorter)
25 % Sauesvingel
10 % Raigras
5 % Engkvein

Såmengde: 1,3 –2,0 kg/100 m²

En blanding som etablerer seg raskt og binder jorda i hellende terrenge. Den ligner Helt Grønn Torvtak/Natur, men har en liten andel raigras.

Her handler du våre såvarer

INNLANDET		
Strand Unikorn	62 35 15 00	2391 Moelv
Agro Øst	46 77 95 01/90 65 48 77	2540 Tolga
Fiskå Mølle Flisa	62 95 54 44	2270 Flisa
Løten Mølle	62 50 89 89	2340 Løten
Midt-Østerdal Landbruksenter	62 46 05 10	2480 Koppang
Odals Innkjøpslag AL	62 96 11 46	2100 Skarnes
Strand Unikorn, avd. Hadeland	62 35 15 00	2770 Jaren
Ottadal Mølle	61 21 18 20	2686 Lom
Ottadal Mølle, avd. Vågå	61 23 70 72	2680 Vågå
Vinstra Bruk	61 29 01 20	2640 Vinstra
Lesja Bulldozerlag	97 01 84 00	2665 Lesja
Norför AS	61 24 51 85	2665 Lesja
Kvismo Sag	61 36 81 85	2973 Ryfoss
Eksenteret Fagernes	61 36 44 80	2900 Fagernes
VIKEN		
Østmpllene, avd. Slorafoss	63 85 46 60	1970 Hemnes
Vestby Mølle	64 98 06 40	1540 Vestby
Strand Unikorn, avd. Sarpsborg	69 10 27 40	1705 Sarpsborg
Østmpllene	69 81 49 40	1870 Ørje
Østmpllene, avd. Trøgstad	69 82 43 00	1860 Trøgstad
Mysen Kornsilo og Mølle	69 84 63 30	1850 Mysen
Skjelfoss Korn AS	69 92 01 50	1827 Hobøl
Fiskå Mølle Moss	69 20 47 70	1531 Moss
Hurum Mølle	32 79 80 06	3490 Klokkarstua
Ringerikes Kornsilo	32 18 10 00	3513 Hønefoss
A-K Traktorservice AS	32 07 47 96	3550 Gol
VESTFOLD OG TELEMARK		
Vestfoldmøllene	47 79 00 00	
avd. Borgen		3158 Andebu
avd. Bakke Bruk		3174 Revetal
NOKO (Kvelde Mølle)	33 18 98 00	3282 Kvelde
AGDER		
Fiskå Mølle	38 12 77 50	4632 Kristiansand
ROGALAND		
Fiskå Mølle	51 74 33 00/51 44 42 50	4031 Stavanger
VESTLAND		
Ottadal Mølle, avd. Stryn	57 87 69 11	6783 Stryn
Strand Unikorn	62 35 15 00	
Fiskå Mølle	51 74 33 00/51 44 42 50	
MØRE OG ROMSDAL		
Røv Mølle	71 65 86 60	6655 Vindøla
Eik Senteret Ørsta	90 59 78 04	6151 Ørsta
L. Hals Eft. AS	71 66 38 00	6645 Todalen
RBL AS	71 66 48 00	6657 Rindal
Strand Unikorn	62 35 15 00	
Fiskå Mølle	51 74 33 00/51 44 42 50	
TRØNDELAG		
Dalebakken Mølle	72 51 30 90	7140 Opphaug
Orkla Kornsilo og Mølne	72 48 75 50	7320 Fannrem
Orkla Kornsilo og Mølne, avd. Lundamo	72 87 84 10	7232 Lundamo
Orkla Kornsilo og Mølne, avd. Skjerva	72 49 57 70	7336 Meldal
Fiskå Mølle Trøndelag AS	73 85 90 60	7100 Rissa
Fiskå Mølle Trøndelag AS	73 85 90 60	7074 Spongdal
Hundseth Mølle	74 22 71 70	7750 Namdalseid
NORDLAND, TROMS OG FINNMARK		
Strand Unikorn/ Hundseth Mølle	62 35 15 00/74 22 71 70	
Fiskå Mølle	51 74 33 00/51 44 42 50	
Ørjedal Maskin AS	75 18 40 23/91 70 40 86	8690 Hattfjelldal

Strand Unikorn AS

Postadresse: PB 103, 2391 Moelv
Besøksadresse: Strandveien 15, Moelv
Tlf: 62 35 15 00, post@strandunikorn.no
www.strandunikorn.no

Medlem i Norgesfôrkjeden

 Følg oss på Facebook!
/ Strand Unikorn AS

**Ta kontakt med
oss i Strand
for en fagprat!**

NORGESFÔR

 Strand

Alltid der **for deg**